

Svetové ceny potravín: oživenie cien len pri obilninách

Index cien potravín FAO dosiahol v septembri 2022 v priemere 136,3 bodu, čo znamená pokles o 1,5 bodu (1,1%) oproti augustu. Ide zároveň o šiesty po sebe idúci mesiac poklesu. Aktuálny mierny pokles spôsobil najmä prudký pokles medzinárodných cien rastlinných olejov a mierny pokles cien cukru, mäsa a mliečnych výrobkov. Oživenie naopak vidíme pri cenách obilnín.

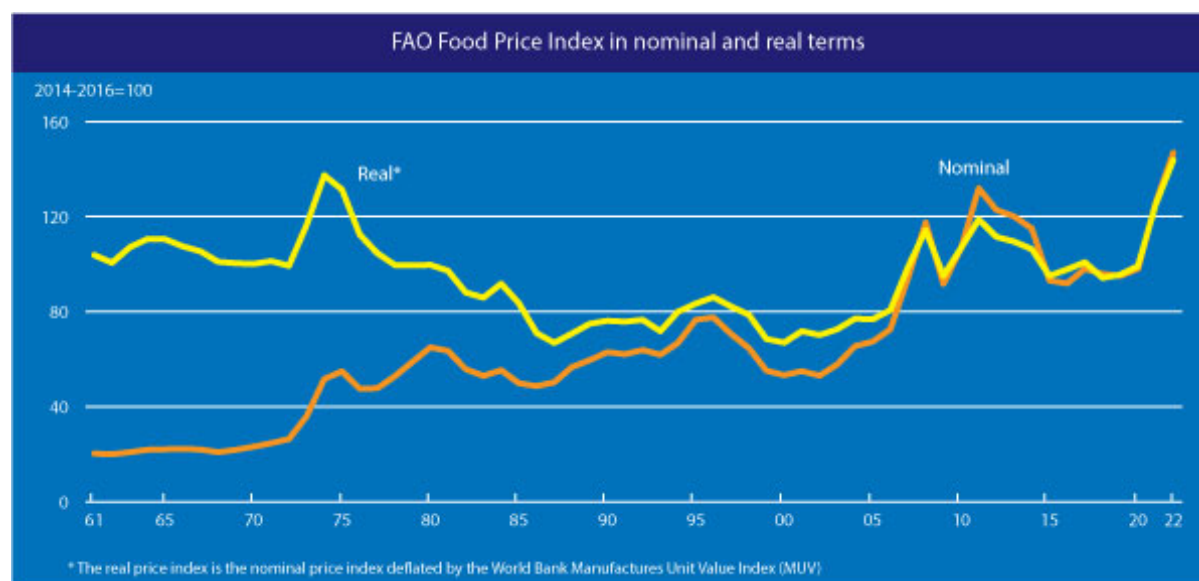
Index cien obilnín FAO zaznamenal v septembri v priemere 147,8 bodu, čo je o 2,2 bodu (1,5%) viac ako v auguste. Aktuálna hodnota je o 14,9 bodu (11,2%) nad hodnotou spred roka. V septembri sa medzinárodné ceny pšenice zvýšili o 2,2%. Ceny boli podporené zvýšenou neistotou ohľadom exportu ukrajinského obilia. Okrem toho mali na ceny vplyv obavy týkajúce sa suchých podmienok v Argentíne a Spojených štátoch amerických, ako aj rýchle tempo vývozu z Európskej únie spolu s vyšším vnútorným dopytom po pšenici.

Medzinárodné ceny hrubých zŕn v septembri opäť mierne vzrástli (o 0,4%) so zmiešanými cenovými trendmi. Svetové ceny kukurice ostali takmer stabilné (zvýšenie o 0,2%) a medzinárodné ceny jačmeňa klesli o 3% a to najmä v dôsledku zlepšených vyhládok na úrodu v Austrálii a Ruskej federácii. Svetové ceny ciroku vzrástli o 13,2% v dôsledku znížených vyhládok produkcie v Spojených štátoch amerických.

Ceny ryže stúpili o 2,2%. Ceny rástli v reakcii na zmeny exportnej politiky v Indii, čo podporilo očakávanie, že sa kupujúci obrátia na iných dodávateľov ryže. Výraznejší nárast cien zamedzil slabší dopyt.

Index cien rastlinného oleja FAO dosiahol v septembri v priemere 152,6 bodu, čo je medzimesačný pokles o 10,8 bodu (6,6%), čo predstavuje najnižšiu úroveň od februára 2021. Pokračujúci pokles indexu odrážal nižšie ceny palmy, sóje, slnečnice a repkové oleje. V septembri medzinárodné ceny palmového oleja klesali už šiesty mesiac po sebe, čo bolo spôsobené najmä pretrvávajúcimi veľkými zásobami, ktoré sa časovo zhodovali so sezónne rastúcou produkciou v juhovýchodnej Ázii. Medzitým svetové ceny sójového oleja mierne klesli po krátkodobom oživení v auguste v reakcii na zvýšené exportné možnosti v Argentíne v dôsledku výrazne vyššieho predaja farmárov. Pokiaľ ide o slnečnicový olej, medzinárodné ceny klesli na 14-mesačné minimum v dôsledku zvýšených

exportných dodávok z čiernomorského regiónu pri utlmenom dovoznom dopyte. Svetové ceny repkového oleja tiež výrazne klesli, predovšetkým v dôsledku perspektívnej hojnej globálnej produkcie v sezóne 2022/23. K tlaku na znižovanie svetových cien rastlinných olejov prispeli aj nižšie ceny ropy.

Index cien rastlinného oleja FAO dosiahol v septembri v priemere 152,6 bodu, čo je medzimesačný pokles o 10,8 bodu (6,6%). Zároveň ide o najnižšiu úroveň od februára 2021. Pokračujúci pokles indexu odrážal nižšie ceny palmového, sójového, slnečnicového a repkového oleja. Medzinárodné ceny palmového oleja klesali už šiesty mesiac po sebe. Po miernom augustovom oživení svetové ceny sójového oleja teraz mierne klesli v reakcii na zvýšené exportné možnosti v Argentíne. Pokiaľ ide o slnečnicový olej, medzinárodné ceny klesli na 14-mesačné minimum pre obnovené dodávky z čiernomorského regiónu a pri utlmenom dovoznom dopyte. Svetové ceny repkového oleja tiež výrazne klesli, predovšetkým v dôsledku perspektívnej hojnej globálnej produkcie v sezóne 2022/23. K tlaku na znižovanie svetových cien rastlinných olejov prispeli aj nižšie ceny ropy.

Index cien mlieka a mliečnych výrobkov FAO klesol v septembri o 0,6% a zaznamenal 142,5 bodu. Ide o tretí po sebe idúci mesiac poklesu v rade. Stále je však hodnota indexu o 24,4 bodu (20,7%) nad svojou hodnotou spred roka. Medzinárodné ceny všetkých mliečnych výrobkov v septembri mierne klesli. Čoho dôvodom bol aj vplyv slabšieho eura voči americkému doláru. Dopyt bol mierne obmedzený z dôvodu hrozby vysokých nákladov pri výrobe a nedostatku pracovnej sily najmä v Európe.

Index cien mäsa FAO mal v septembri v priemere 121,4 bodu, čo je o 0,6 bodu (0,5%) menej ako v auguste. Aj tu ide o tretí po sebe idúci mesiac poklesu. Hodnota indexu je však o 8,7 bodu (7,7%) nad svojou hodnotou spred roka. Medzinárodné cenové ponuky ovčieho mäsa v septembri klesli najviac, čo podporilo vplyvy menových pohybov.

Ceny hovädzieho mäsa rovnako klesli v dôsledku vysokej dostupnosti vývozu z Brazílie a zvýšenej likvidácie dobytku v niektorých producentských krajinách. Ceny hydinového mäsa medzitým mierne klesli, keďže nákupy zostali utlmené, a to napriek obmedzeným vývozným dodávkam z niektorých veľkých exportujúcich krajín v dôsledku prepuknutia vtáčej chrípky. Svetové ceny bravčového mäsa naopak ďalej rástli, čoho dôvodom bolo nedostatok ošípaných v Európskej únii.

Index cien cukru FAO taktiež mierne klesol (o 0,7%) a dosiahol v septembri v priemere 109,7 bodu. Ide o piaty po sebe idúci mesiac poklesu a aktuálna hodnota indexu je na najnižšej úrovni od júla 2021. Septembrový pokles súvisel najmä s dobrými vyhlídkami produkcie v Brazílii. Oslabenie

brazílskeho realu voči americkému doláru vyvolalo ďalší tlak na znižovanie svetových cien cukru a zároveň podporilo väčší vývoz. Aj keď priaznivé vyhliadky produkcie na sezónu 2022/23 prispeli k zníženiu cien, prevládajúce celkovo obmedzené globálne zásoby cukru obmedzili ďalší medzimesačný pokles cien.

Index cien potravín FAO (FAO Food Price Index; FAO je skratka pre Food and Agriculture Organization, v preklade Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo) je mierkou mesačných zmien medzinárodných cien základných potravinárskych komodít.

Počet bodov 100 predstavuje priemerná cena komodít z rokov 2002 – 2004.

FAO food price index

		Food Price Index ¹	Meat ²	Dairy ³	Cereals ⁴	Vegetables Oils ⁵	Sugar ⁶
2004		65.6	67.6	69.8	64.0	69.6	44.3
2005		67.4	71.8	77.2	60.8	64.4	61.2
2006		72.6	70.5	73.1	71.2	70.5	91.4
2007		94.3	76.9	122.4	100.9	107.3	62.4
2008		117.5	90.2	132.3	137.6	141.1	79.2
2009		91.7	81.2	91.4	97.2	94.4	112.2
2010		106.7	91.0	111.9	107.5	122.0	131.7
2011		131.9	105.3	129.9	142.2	156.5	160.9
2012		122.8	105.0	111.7	137.4	138.3	133.3
2013		120.1	106.2	140.9	129.1	119.5	109.5
2014		115.0	112.2	130.2	115.8	110.6	105.2
2015		93.0	96.7	87.1	95.9	89.9	83.2
2016		91.9	91.0	82.6	88.3	99.4	111.6
2017		98.0	97.7	108.0	91.0	101.9	99.1
2018		95.9	94.9	107.3	100.8	87.8	77.4
2019		95.1	100.0	102.8	96.6	83.2	78.6
2020		98.1	95.5	101.8	103.1	99.4	79.5
2021		125.7	107.7	119.1	131.2	164.9	109.3
2021	September	129.2	112.7	118.1	132.8	168.6	121.2
	October	133.2	112.0	121.5	137.1	184.8	119.1
	November	135.3	112.5	126.0	141.4	184.6	120.2
	December	133.7	111.0	129.0	140.5	178.5	116.4
2022	January	135.6	112.1	132.6	140.6	185.9	112.7
	February	141.2	113.9	141.5	145.3	201.7	110.5
	March	159.7	119.3	145.8	170.1	251.8	117.9
	April	158.4	121.9	146.7	169.7	237.5	121.5
	May	158.1	122.9	144.2	173.5	229.2	120.4
	June	154.7	125.9	150.2	166.3	211.8	117.3
	July	140.6	124.1	146.5	147.3	168.8	112.8
	August	137.9	122.0	143.4	145.6	163.3	110.5
	September	136.3	121.4	142.5	147.8	152.6	109.7

1 Food Price Index: Consists of the average of 5 commodity group price indices mentioned above, weighted with the average export shares of each of the groups for 2014-2016: in total 95 price quotations considered by FAO commodity specialists as representing the international prices of the food commodities are included in the overall index. Each sub-index is a weighted average of the price relatives of the commodities included in the group, with the base period price consisting of the averages for the years 2014-2016.

2 Meat Price Index: Based on 35 average export unit values/market prices of four meat types (bovine, pig, poultry and ovine) from 10 representative markets. Within each meat type, export unit values/prices are weighted by the trade shares of their respective markets, while the meat types are weighted by their average global export trade shares for 2014-2016. Quotations for the two most recent months may consist of estimates and be subject to revision.

3 Dairy Price Index: Computed using 8 price quotations of four dairy products (butter, cheese, SMP and WMP) from two representative markets. Within each dairy product, prices are weighted by the trade shares of their respective markets, while the dairy products are weighted by their average export shares for 2014-2016.

4 Cereals Price Index: Compiled using the International Grains Council (IGC) wheat price index (an average of 10 different wheat price quotations), the IGC maize price index (an average of 4 different maize price quotations), the IGC barley price index (an average of 5 different barley price quotations), 1 sorghum export quotation and the FAO All Rice Price Index. The FAO All Rice Price Index is based on 21 rice export quotations, combined into four groups consisting of Indica, Aromatic, Japonica and Glutinous rice varieties. Within each varietal group, a simple average of the relative prices of appropriate quotations is calculated; then the average relative prices of each of the four rice varieties are combined by weighting them with their (fixed) trade shares for 2014-2016. The Cereal Price Index combines the relative prices of sorghum, the IGC wheat, maize and barley price indices (re-based to 2014-2016) and the FAO All Rice Price Index by weighing each commodity with its average export trade share for 2014-2016.

5 Vegetable Oil Price Index: Consists of an average of 10 different oils weighted with average export trade shares of each oil product for 2014-2016.

6 Sugar Price Index: Index form of the International Sugar Agreement prices with 2014-2016 as base.

